

Aan: Presidium
Van: Boyd de Groot
Datum: 27 januari 2024
Onderwerp: Implementatie van AI (Artificial Intelligence) voor de gemeenteraad van Dijk en Waard

Aanleiding

In het presidium van 18 november 2024 is gesproken over de inzet van AI door de griffie vóór de gemeenteraad. De griffie heeft toen aangegeven aan de slag te gaan met de implementatie van AI voor de gemeenteraad. Het presidium vond dit een goed idee. Om daar richting aan te geven is dit concrete plan van aanpak opgesteld.

Doelstelling

De implementatie van AI is geen doel op zich. Deze technologie biedt uitgesproken kansen om de raad efficiënter toegang te geven tot informatie en ondersteuning bij het uitvoeren van hun taken. Het werk van raads- en commissieleden kan worden verlicht. Daardoor blijft meer tijd over om invulling te geven aan de volksvertegenwoordigende rol en kan meer tijd gestoken worden in het strategische werk.

Aan de hand van vijf onderdelen gaan we als griffie aan de slag met de implementatie. Deze vijf categorieën zijn niet chronologisch.

1. Inventarisatie van behoeften

Om nader inzicht te krijgen in de behoefte, verwachtingen en uitdagingen van raads- en commissieleden ten aanzien van AI, maakt de griffie een inventarisatie. Dit om te garanderen dat de AI-oplossingen aansluiten bij de praktijk van raads- en commissieleden. Dit gebeurt met een enquête uitvraag onder raads- en commissieleden. We halen op waar veel tijd in gaat zitten en welke taken vereenvoudigd kunnen worden.

De resultaten van deze inventarisatie vormen de verdere basis voor de acties en prioriteiten van de griffie.

2. Pilots: Quick Wins met AI

Daarnaast gaat de griffie op zoek naar en aan de slag met praktische toepassingen van AI die direct meerwaarde bieden.

De griffie start verschillende pilotprojecten die direct kansen bieden. Zo kan ook worden geëxperimenteerd met de inzet van AI. Het gaat dan om:

- een P&C-chatbot: raads- en commissieleden kunnen zo makkelijker door de kadernota, jaarrekening en begroting zoeken en zo gericht technische of politieke vragen stellen;
- een 'toetsbot': deze bot kan raadsvoorstellen voor de organisatie toetsen aan de kwaliteitseisen en feedback geven. Dit kan een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de van de raadsstukken;
- debattool van DebatNL: we onderzoeken of deze AI-toepassing raads- en commissieleden kan helpen om de debatvaardigheden verder te ontwikkelen en de bijdragen te verbeteren.
- Debatrijk als aanvulling op iBabs. Debatrijk is een platform om raadsstukken en vergaderinformatie toegankelijker te maken voor raads-, commissieleden en inwoners. Debatrijk maakt ook samenvattingen van voorstellen en doet suggesties voor de bijdragen.

- AI-tools voor fractiewerk: de griffie gaat fracties suggesties doen voor het inzetten van tools zoals Notion om interne processen binnen fracties te stroomlijnen. Het is verder aan de fracties zelf om dit over te nemen.

De griffie gaat aan de slag met [Debatrijk](#). Hiervoor wordt een pilot in 2025 gestart. Omdat Debatrijk in de opstartfase zit, kan de griffie meedoen aan de ontwikkeling van de applicatie. Deze pilot wordt betaald uit de bestaande budgetten van de gemeenteraad. Een aantal voordelen van Debatrijk:

- door een goed ontwikkelde zoekfunctie, zorgt Debatrijk ervoor dat de informatie op iBabs gemakkelijker en vollediger kan worden gevonden door raads-, commissieleden en inwoners;
- Debatrijk geeft duidelijke samenvattingen in begrijpelijke taal van bijvoorbeeld raadsvoorstellen;
- Debatrijk kan samenvattingen maken van besprekingen in de commissie- of raadsvergaderingen. Dit kan ook worden gebruikt voor persberichten;
- er worden analyses gemaakt van individuele bijdragen in de commissie- en raadsvergaderingen. Debatrijk gebruikt deze informatie om feedback te geven aan sprekers over de bijdragen en discussies. Dit onderdeel is afgeschermd en alleen zichtbaar voor de betreffende personen;
- gebruikers kunnen verschillende documenten uit iBabs aan elkaar koppelen en hier dossiers voor maken.

Meer informatie over Debatrijk leest u op www.debatrijk.nl en in het [artikel](#) van de NVVR.

3. Overzicht creëren

Het creëren van één overzichtelijk startpunt is essentieel om AI-tools laagdrempelig en toegankelijk te maken. Dit gaat de griffie doen door een centraal overzicht op te stellen van alle tools, pilots en relevante informatie. Daarbij horen ook handleidingen en uitleg voor het gebruik van deze toepassingen. Dit voorkomt versnippering en zorgt voor een stevige basis voor het gebruik van AI.

4. Trainingen

De griffie organiseert trainingen om de raad te ondersteunen in het effectief gebruik van AI. De raad wordt daarmee geholpen meer bewust en bekwaam gemaakt in het gebruik van AI. Daarbij gaat het om onderwerpen als:

- Basisgebruik van AI-tools: Hoe geef je goede opdrachten (prompts) aan AI en hoe gebruik je specifieke AI-tools?
- Privacy en ethiek: Waar moet je op letten bij gegevensbescherming en databeheer?
- AI in het raadswork: voorbeelden en tips voor praktische toepassingen.

De trainingen worden afgestemd op verschillende niveaus, zodat zowel beginners als gevorderden worden bediend.

5. Evaluatie

De griffie betreft het presidium en andere relevante gremia actief bij de voortgang van AI-implementatie. Evaluaties vinden plaats na elke pilot. In die evaluatie is speciale aandacht voor het gebruiksgemak, effectiviteit en de voordelen voor raads- en commissieleden. Periodieke evaluaties zorgen ervoor dat de AI-toepassingen blijven aansluiten bij de behoeften en wensen van de raad.

Conclusie

Dit plan van aanpak biedt een overzicht voor de implementatie van AI. Door behoeften te inventariseren, quick wins te realiseren en aan de slag te gaan wordt door de raad de basis voor toekomstbestendig werken versterkt. Met de nadruk op ontzorging, toegankelijkheid en kwaliteit kan AI een belangrijke bijdrage leveren aan de volksvertegenwoordigende rol en strategische focus van raads- en commissieleden. Bovenstaande acties en onderdelen vragen tijd en lopen niet chronologisch over in elkaar. De griffie gaat met de uitwerking aan de slag en houdt u op de hoogte van ontwikkelingen.